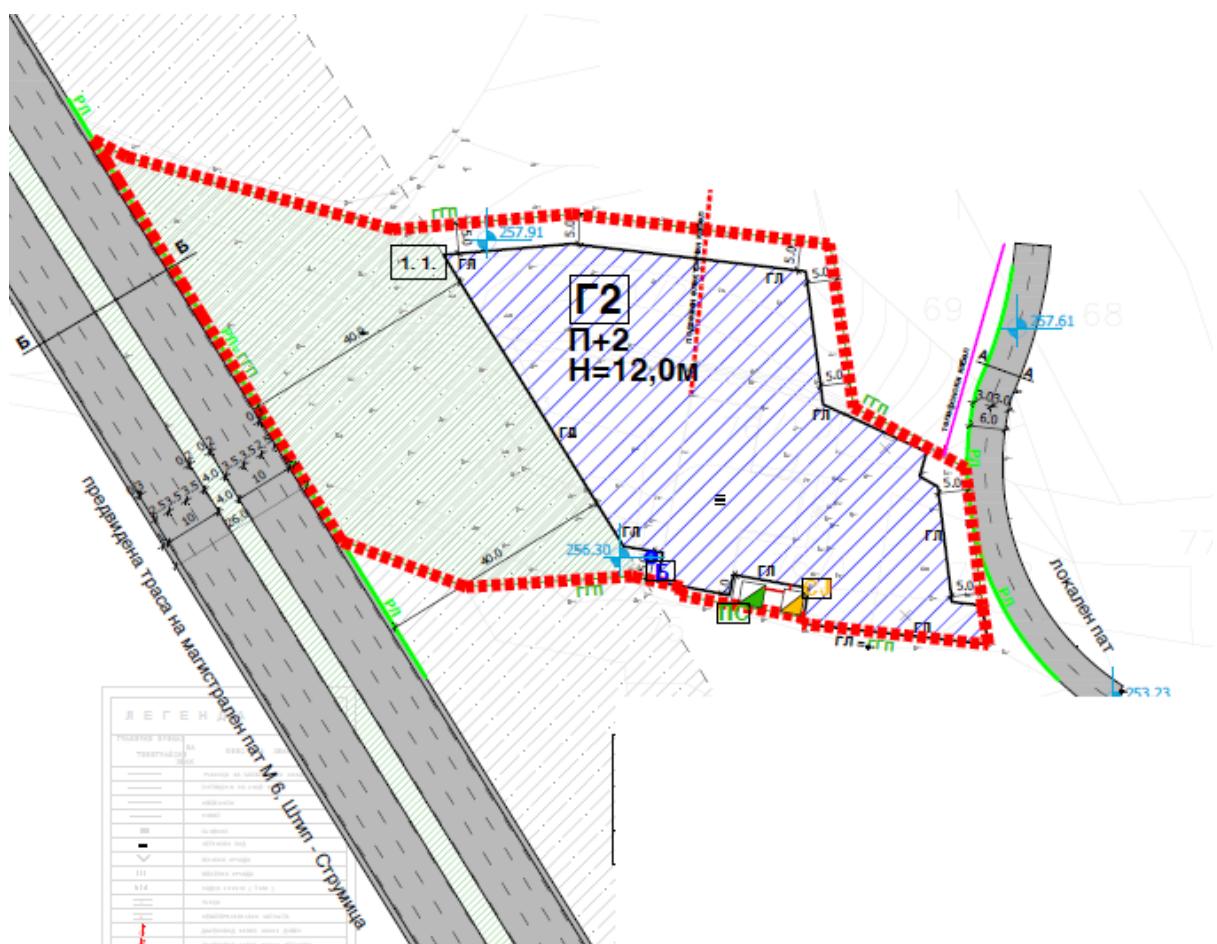

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

3A

ЛУПД ЗА ДЕЛ ОД КП 71/2 И ДРУГИ, КО ГРАДОШОРЦИ, ОПШТИНА ВАСИЛЕВО

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Октомври, 2017 година

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево и согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16), се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потписан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Љупчо Аврамовски, дипл. економист,

Игор Кукуловски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Кети Андонова, администратор.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потписан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 07-10997/2 од 26.12.2012 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

Емил Стојановски

*Кога се користи овој документ како користена литература треба да се цитира како што следи:
КД Енвиро Ресурси ДОО Скопје, Нацрт Извештај за стратешиска оцена на животна средина за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево.*

Документот не смее да се печати и презентира во целина или во делови без согласност на КД Енвиро Ресурси ДОО Скопје.

www.enviroresources.com.mk

Имајќи предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена врз животната средина за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

**РЕШЕНИЕ
За определување на експерт за изработка на Извештај за стратегиска
оценка на животната средина**

Емил Стојановски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево.

Образложение:

Емил Стојановски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина како и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Енвиро Ресурси, ДОО Скопје

Управител

_____
Емил Стојановски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Скопје

Број 07-10997/2
26.12. 2012, година

П О Т В Р Д А
за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

СТОЈАНОВСКИ Душан ЕМИЛ дипломиран инженер по заштита на животната средина од Скопје, роден на 01.03.1975 година во Скопје, Република Македонија, на ден 28.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животната средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање, и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина, со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава врз основа на член 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10, 124/10; 51/11 и 123/12).

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер,
М-р Abdilaqim Adem

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,
М-р Јадранка Иванова

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Архивски бр. 07-23/24

Дата: 14.01.2011

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно планирање

Бул."Гоце Делчев" бб
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: (02) 3251 400
Факс: (02) 3220 165
Е-пошта: infoeko@moep.p.gov.mk
Сајт: www.moep.p.gov.mk

П О Т В Р Д А

Се потврдува дека АВРАМОВСКИ Методија ЉУПЧО дипломиран економист од Скопје, роден на 01.03.1953 година, во Скопје, Република Македонија, на ден 30.12.2010 година го положи стручниот испит за стекнување на професионално знаење за стратегиска оцена на животната средина, пред Комисијата за полагање на стручен испит за стратегиска оцена на животна средина, при Министерството за животна средина и просторно планирање и се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 68 од Законот за животна средина за да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Оваа потврда се издава прввремено за да му служи на споменатото лице, додека да се подготвува потврдата за положен стручен испит за експерт за стратегиска оцена на животната средина која се издава согласно членот 68 од Законот за животна средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05; 81/05; 24/07; 159/08; 83/09; 48/10 и 124/10).

Комисија за полагање на стручен испит за
стратегиска оцена на животната средина

Претседател,

М-р Јадранка Иванова

ЦЕНТРАЛЕН РЕГИСТАР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Трговски регистар и регистар на други правни лица

www.crm.com.mk

Број: 0805-50/150020160234430

Датум и време: 23.8.2016 г. 10:56:22

/Електронски издаден документ/

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Целосен назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Кратко име:	ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафталиџе/с3 лок1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ,
	КАРПОШ
Вид на субјект на упис:	ДОО
Датум на основање:	27.1.2006 г.
Деловен статус:	Активен
*Вид на сопственост:	Приватна
ЕДБ:	4030006576746
Потекло на капиталот:	Домашен
Големина на субјектот:	мал
Организационен облик:	05.3 - друштво со ограничена одговорност
Надлежен регистар:	Трговски Регистар

ОСНОВНА ГЛАВНИНА	
Паричен влог МКД:	0,00
Непаричен влог МКД:	419.900,00
Уплатен дел МКД:	419.900,00
Вкупно основна главнина МКД:	419.900,00

Број: 0805-50/150020160234430

Страна 1 од 3

СОПСТВЕНИЦИ	
ЕМБГ/ЕМБС:	0103975450043
Име и презиме/Назив:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛ.КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Содружник
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	205.800,00
Уплатен дел MKD:	205.800,00
Вкупен влог MKD:	205.800,00

ЕМБГ/ЕМБС:	5976111
Име и презиме/Назив:	Друштво за трговија и услуги ГЛОБАЛ ПРОЕКТ МЕНАЏМЕНТ КОНСАЛТИНГ ДООЕЛ Скопје
Адреса:	ВЕЛЬКО ВЛАХОВИЋ бр.22А-1/3 СКОПЈЕ - ЦЕНТАР, ЦЕНТАР
Тип на сопственик:	Основач/сопственик
Паричен влог MKD:	0,00
Непаричен влог MKD:	214.100,00
Уплатен дел MKD:	214.100,00
Вкупен влог MKD:	214.100,00

ДЕЛНОСТИ	
Приоритетна дејност/ Главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
ОПШТА КЛАУЗУЛА ЗА БИЗНИС	
Евидентирани се дејности во надворешниот промет	
Други дејности:	Надворешна трговија со прехранбени производи и непрехранбени производи Изведување на градежни работи во странство Пофедување и застапување во меѓународниот промет на стоки и услуги Консигнациона продајба Реекспорт Деловни и менаџмент консултантски активности во меѓународниот промет

ОВЛАСТУВАЊА	
Управител	
ЕМБГ:	0103975450043
Име и презиме:	ЕМИЛ СТОЈАНОВСКИ
Адреса:	БУЛЕВАР КОЧО РАЦИН бр.10/44 СКОПЈЕ, ЦЕНТАР
Овластувања:	Управител - Дипломиран инженер по заштита на животна средина

Број: 0805-50/1500/20160234430

Страна 2 од 3

Тип на овластување:	Неограничен овластувања во внатрешниот и надворешниот промет
Ограничувања:	*
Овластено лице:	Управител

дополнителни информации	
КОНТАКТ	
E-mail:	contact@enviroresources.com.mk

Напомена:

Во тековната состојба прикажани се само оние податоци за кои има запишана вредност.

*Видот на сопственоста се определува врз основа на својството на основачот/содружникот /сопственикот и служи исклучиво за статистички цели на Државниот завод за статистика на Република Македонија

Број: 0805-50/150020160234430

Страна 3 од 3

Број: 0809-50/150120160060736

Датум и време: 10.10.2016 г. 09:51:02

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6068448
Назив:	Консултантско друштво ЕНВИРО РЕСУРСИ ДОО Скопје
Седиште:	ЛОНДОНСКА бр.19 ТЦ-Тафтилице/с3 лок.1и2 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.90 - Останати стручни, научни и технички дејности, неспомнати на друго место
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Изготвил:

Овластено лице:

Страна 1 од 1

Број: 0809-50/150120160060736

Содржина:

Вовед	12
1. Цели на Планскиот документ	14
1.1 Цели на заштита на животната средина	15
1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена	18
1.3 Употребена методологија	19
1.4 Законодавна рамка	20
1.5 Институционална рамка	22
1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	23
1.7 Резиме	24
2. Преглед на планскиот документ	25
2.1 Основи на Планскиот документ	25
2.2 Плански опфат	26
2.2.1 Географска и геодетска местоположба	26
2.2.2 Намена на употреба на земјиштето	26
3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	28
3.1 Сообраќајно поврзување	28
3.2 Водовод и канализација	28
3.3 Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталации....	28
Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	30
4. Карактеристики на просторот	30
4.1.1 Сообраќајна поврзаност	30
4.1.2 Рельефни карактеристики	31
4.1.3 Геолошки карактеристики	31
4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот	32
4.1.5 Хидротехничка инфраструктура	32
4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот	33
4.1.7 Население	33
4.1.8 Стопанство	34
4.1.9 Хидротехничка инфраструктура	35
4.1.10 Културно наследство	36
Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	37
4.2 Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	42
5. Состојба без имплементација на планскиот документ	44
6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	45
7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	46
8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	52
9. План на мерки за мониторинг на животната средина	60
10. Нетехничко резиме	62

11.	Прилози	66
	Додаток	70
	Користена литература	73

Вовед

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите.

Цел на Стратегиската оцена е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготвката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- оцена;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата, планот или програмата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, општината е должна да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптибилни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни делови од овој Извештај.

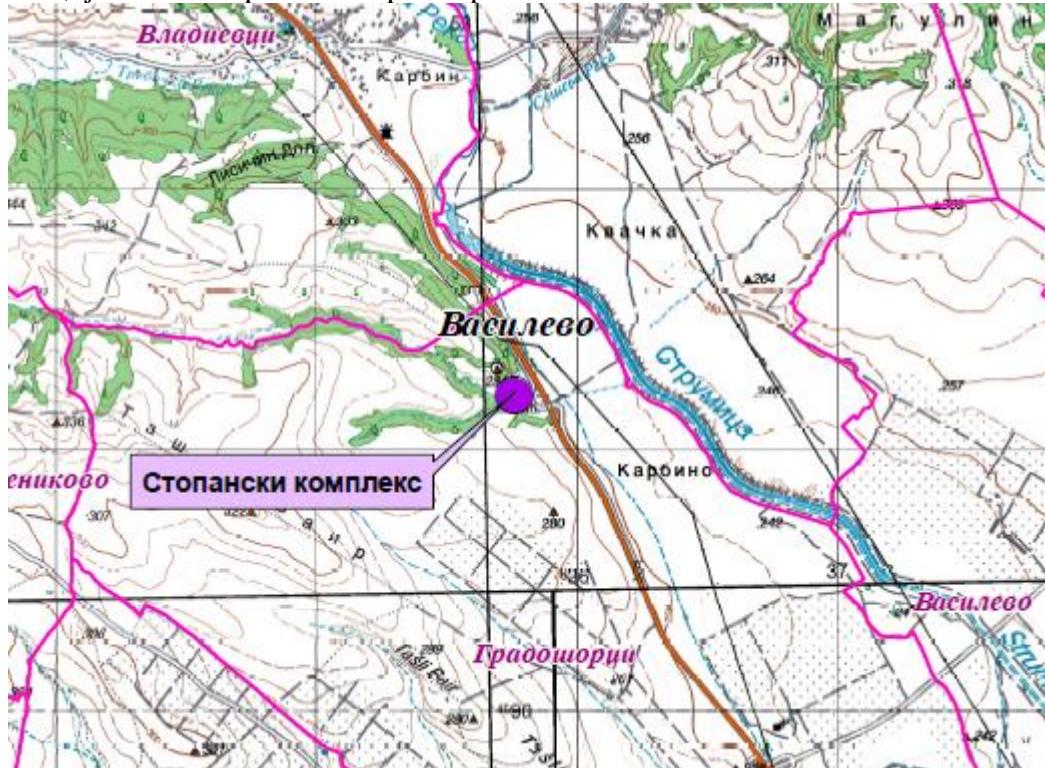
1. Цели на Планскиот документ

Целта на изработка на Локалната урбанистичка планска документација е следна:

- Дефинирање на урбанистички параметри и намена, урбанизирање на планскиот опфат согласно постојната законска регулатива, усогласување на урбанистичките парцели со ажурираната состојба во рамките на предложениот опфат, при што се врши и усогласување на планирањето со најновите стандарди и нормативи за уредување на просторот.
- Планирањето во рамките на опфатот да се развива и усмерува према потребите и барањата на инвеститорот.

Со постигнување на наведените цели се добива потребна функционално-просторна организација на просторот и соодветен квалитет на живеење и користење на истиот.

Предмет на изработка на оваа ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, согласно Услови за планирање на просторот со тех.бр. Y05416 од април 2016 година, изработени од страна на Агенција за планирање на просторот на РМ.

Целта за изработка на Локалната урбанистичка планска документација на овој простор е потребата за максимално планерско искористување и усогласување со потребите на корисниците како и постојната состојба, во рамки на постојните катастарски парцели како и урбанизирање на плански опфат на дел од парцелата КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево за предметниот опфат.

Посочениот опфат и понатаму плански ќе се развива и усмерува према потребите на инвеститорот, а во согласност Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 51/05) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко

планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12, 55/13 и 163/13) и Правилникот за поблиска содржина и начин на графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ” бр. 78/06) како и Правилник за стандарди и нормативе за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Просторот во рамките на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, територијално припаѓа на општина Василево со основна намена градежно земјиште.

Граница на планскиот опфат од север оди по ивица на локален пат како дел од КП 12, продолжува по северна граница на КП 71/2 и дел од КП 76/1. Потоа ја сече КП 76/1 и 76/2 одејќи на југ за да сврти на запад формирајќи ја јужната граница на опфатот, сечејќи ја КП 75. По јужната страна на КП 73/2 и КП 74 опфатот продолжува околу 50-тина метри по јужната страна на КП 12 каде врти на север до првично споменатиот пат со што го затвора опфатот.

Површината на предлог планскиот опфат ќе изнесува: 0,7019 ха.

Според анализата на постојната состојба, предметниот локалитет воглавно е не изграден, но постојат објекти со основна намена складишта. При инвентаризација на теренот, забележани се следните состојби:

- Има изградени објекти;
- Пристап до објекти и парцели е овозможен од локлен пат;
- Приклучување на електромрежа е изедено со подземен кабел;
- Сообраќајната инфраструктура не е во целост изведена.

Дел од сообраќајницата, локален пат, кој го тангира планскиот опфат е асфалтиран, останатиот дел чека на реализација.

Од аспект на инфраструктура (водовод и канализација), констатирано е постоење на интерна водоводна инфраструктура и канализација.

Постојната телефонска мрежа е изведена со надземни телефонски водови.

Од анализата на документационата основа евидентирано е дека:

- Основната намена на третираниот простор е со намена складишта и магацини. Процентот на изграденост на земјиштето дава можност за зголемување.
- Инфраструктурата е потребно да се реализира согласно планските концепти и ќе се интервенира од аспект на дооформување и осовременување на истата.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на лубето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на европрограмските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на априкосимацијата на (ЕУ законодавство) од областа на животната средина преку транспортирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16);
- Закон за управување и пакување и отпад од пакување („Сл. Весник на РМ“ бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);
- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Сл. Весник на РМ“ бр. 140/10, 47/11 и 148/11);
- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11 и 6/12);

- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15 и 63/16) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај.

Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материји од реализирање на планскиот опфат;
- Востоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминацији на истиот и негово исчезнување;
- Востоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републиките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Востоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот (движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор) на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализације систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на евентуалните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- ⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
- Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
- Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора;
- Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на бучава;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на водата;
- Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии;
- Зачувување на културното наследство;
- Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.

Врска со други плански документи:

Просторен план на РМ:

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимултивни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;
- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;
- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

ЛЕАП на општина Василево:

- Заштита на воздухот од загадување и подобрување на квалитетот на воздухот;
- Заштита на водите од загадување, пречистување на отпадните води;
- Урбан развој и просторно планирање;
- Управување и користење на природните ресурси;
- Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
- Подигање на еколошка свест;
- Примена на алтернативи (обновливи извори на енергија).

Национален еколошки акционен план:

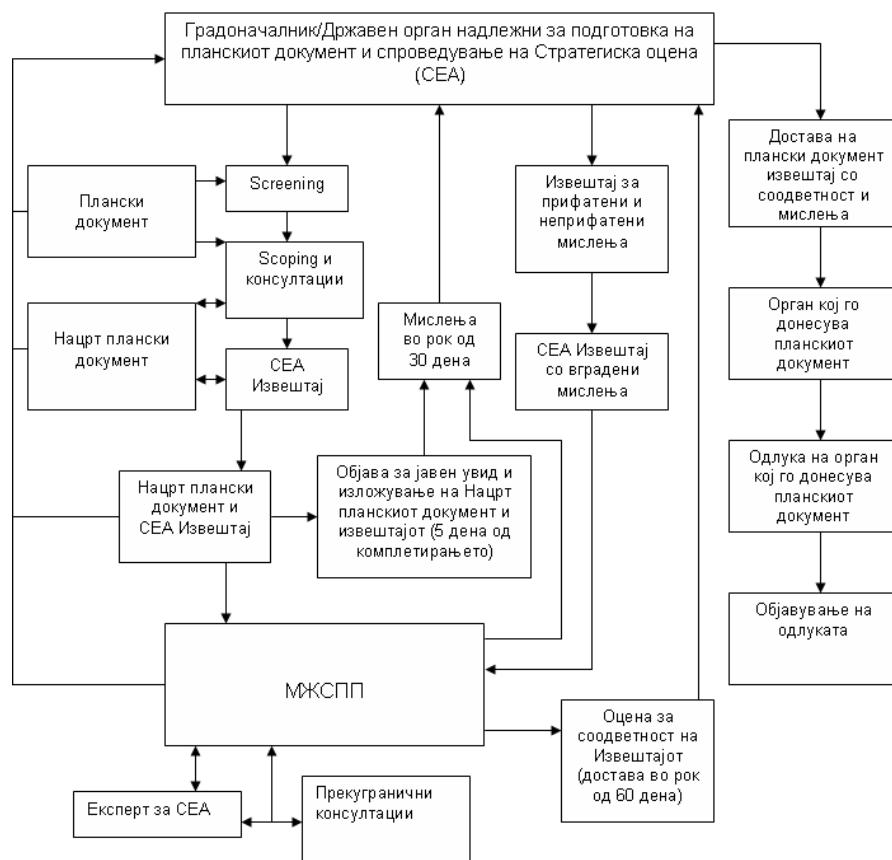
- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;

- Да се поттикнат индустриската, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
  - Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
  - Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.

1.3 Употребена Методологија

При подготовката на Извештајот за стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

Справедување на постапка за оцена на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина (SEA)

Постапно се превзедоа следните чекори:

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
  - Се оствари разговор со претставници од локалната самоуправа и изработувачот на планскиот документ, се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот;

- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се направи увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со планот;
- Надминување на евентуалните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на Извештајот користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се

- спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
  5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ” бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 152/08).

Закон за вода

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15 и 31/16).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/16).

Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

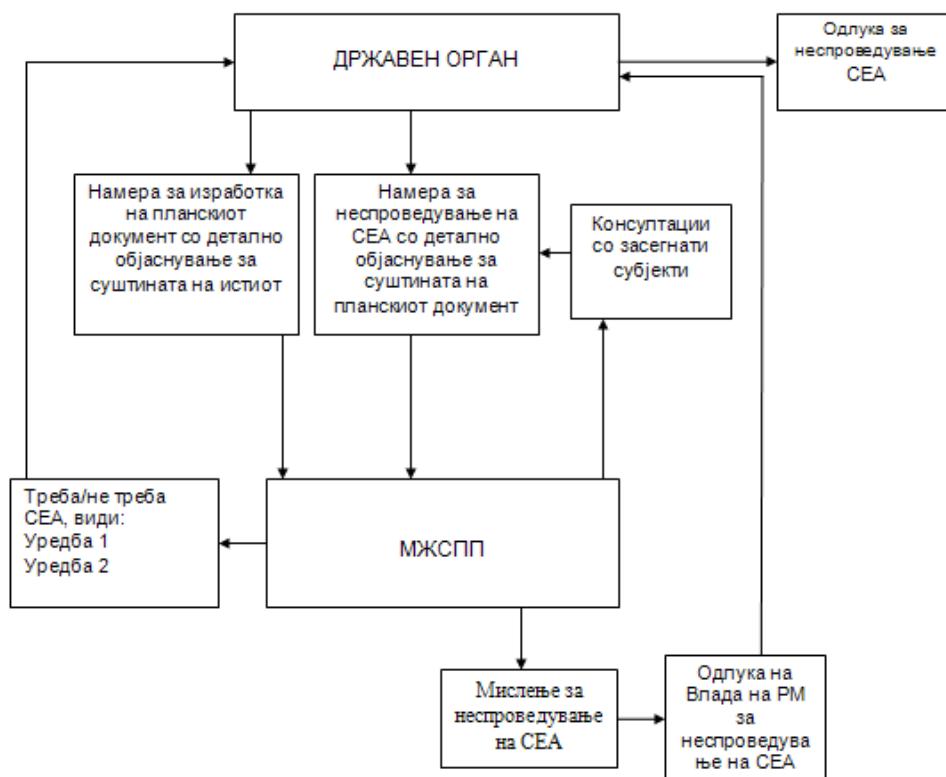
Законот за органи на управата ги дефинира одговорностите на Министерството за животна средина и просторно планирање, како што следи:

- Подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- Подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- Востоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи имаат обврска за:

- Подготовка на извештајот за СОВЖС;
- Објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- Објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- Подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- Комплитирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- Мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвуваат државни органи (Screening)

Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

Други министерства и државни институции со одредени надлежности на полето на заштита на животната средина се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Републички Завод за здравствена заштита;
- Министерство за здравство;
- Управа за хидрометеролошки работи и
- Единиците на локалната самоуправа.

Постои и Парламентарна комисија за животна средина, која соработува со Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е

процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оценка на животната средина за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево истиот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Планот е изработен врз основа на Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 51/05) и Законот за Изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12, 55/13 и 163/13), Правилникот за изменување и дополнување Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14) како и Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 78/06 и 37/14).

Синтезен план за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градашорци,
општина Василево

За локалната урбанистичко планска документација не се определува плански период.

Цел на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градашорци, општина Василево е уредување и организирање на просторот преку:

- Рационално користење на земјиштето;
- Одредување на плански опфат;
- Одредување на градежна парцела;
- Планирање на потребни површини за градба;
- Уредување на основна класа на намени со компатибилни класи на намени;
- Приклучок на локацијата на сообраќајната инфраструктура;
- Приклучок на локацијата со електрична енергија, комунална инфраструктура (водовод, канализација и атмосферска);

- Максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот;
- Оформување препознатлива амбиентална целина;
- Почитување и надградување на пејсажните вредности;
- Оформување културен пејсаж;
- Почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- Вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето;
- Подигнување на хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
- Вградување заштитни мерки;
- Почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;
- Предвидување мерки за заштита и спасување;
- Утврдување на параметри кои се потребни за издавање на Одобрение за градба на објектите во парцелите.

Просторниот концепт на локалитетот за изработување на ЛУПД е во согласност со основната стратешка определба на Просторниот План на Републиката со остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Една од основните цели на Просторниот План на Републиката се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за стопански комплекс и лоцирање на активности на простори врзани со место на одгледување или искористување.

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Граница на планскиот опфат од север оди по ивица на локален пат како дел од КП 12, продолжува по северна граница на КП 71/2 и дел од КП 76/1. Потоа ја сече КП 76/1 и 76/2 одејќи на југ за да сврти на запад формирајќи ја јужната граница на опфатот, сечејќи ја КП 75. По јужната страна на КП 73/2 и КП 74 опфатот продолжува околу 50-тина метри по јужната страна на КП 12 каде врти на север до првично споменатиот пат со што го затвора опфатот.

Површината на предлог планскиот опфат ќе изнесува: 0,7019 ха.

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Групи на класи на намени во планскиот опфат се:

- Г2 - лесна и незагадувачка индустрија
- компатибилни класи на намена - А4, Б1, Б2, Б4, Г3, Г4.

Заради флексибилност на планот, во урбанистичките планови при одредување на намената на земјиштето како алтернативи може да се употребуваат две или повеќе меѓусебе компатибилни класи на намени во рамките на наменската зона одредена со план од повисоко ниво.

Компактибилните класи на намени таксативно се наведуваат за секоја градежна парцела и се усогласени со Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Под компактибилни класи на намени се подразбираат две или повеќе класи на намени кои можат да егзистираат во иста градежна парцела без притоа меѓусебно да го нарушуваат функционирањето, егзистирањето и вредноста на земјиштето и градбите.

Лесна и незагадувачка индустрија

Во планска документација, корисниците на просторот претставуваат важен елемент и база за планирање на сите функции. Податоците за планираните корисници се земени од издадените Услови за планирање на просторот, изработени од страна на Агенцијата за планирање на простор.

Површина на плански опфат изнесува 0,7019 ха. Планиран број на корисници во опфатот ќе се определи со изработка на Архитектонско-урбанистички проект.

Испочитувана е делумно постојна поделба на катастарската парцела и интерполирана е во планот како градежна парцела. Во табелата се дадени билансите податоци на градежната парцела.

Во табелата се дадени бројот на градежната парцелата, класата на намената, површината на градежната парцелата, површината на просторот планиран за градба, габаритот на објектот, односно површината на просторот за градба, вкупно можноата површина за градба во бруто вредности, максимална висина до кота на венец, процент на изграденост и коефициентот на искористеност.

Вредностите на урбанистичките показатели се во рамките на законските нормативи.

Висина на градба се дефинира со максимална висина до горен венец на планираните површини за градба и тоа: Н = 12,0м.

број на ГП	површина на градежна парцела (m ²)	површина за градба (m ²)	катност	развиена површина за градба	предвиден максимален процент на изграденост (%)	максимален коефициент на изграденост	максимална висина до венец	намена на површини
1.1.	7.019,14	3.282,00	П+2	9.850,00	46%	1,40	12,00m	G2 лесна незагадувачка индустрија

Површини по намена на земјиштето

Вкупна површина на плански опфат	Површина под Г2 - Лесна незагадувачка индустрија	Површина под зеленило
0,7019 ха	0,4008 ха	0,3011ха

Намена на површини со билансни показатели

П на парцела	П за градба	Максим. дозволена развиена површина за градба	Максим. висина изразена во етажи	Висина во метри до венец	Паркинг места во парцела
м ²	м ²	м ²		м	Ком
7.019,0	3.383,0	9.850,0	П+2	12,0	Согл.чл.61 од Правил.

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Основните решенија на комуналната инфраструктура се засниваат на постојната и планирана состојба. Истите се изработени во согласност со постојните важечки прописи за проектирање на ваков вид на објекти, приспособени на локалните услови, односно диктирани од нив (локациски, релјефни и условеноста од евентуално изведена инфраструктурна мрежа) и усогласени со главните проекти за истата.

3.1 Сообраќаен план

Опфатот има пристап од постоечки локален стар пат Владевци-Василево, која од овој потег се приклучува на постојната улична мрежа, со вкупен габарит од 6,0 м (кововоз 2x3,0м).

Стационарниот сообраќај се решава во склоп на парцелите согласно член 61 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Максималниот потребен број на паркинг места даден е во табеларниот приказ а согласно член 61 од предметниот Правилник.

Радиуси и кривини на улична мрежа се дадени адекватно со прописите од сообраќај и се стандардни.

3.2 Водовод и канализација

Основните решенија на комуналната инфраструктура се засноваат на постојната и планирана состојба. Истите се изработени во согласност со постојните важечки прописи за проектирање на ваков вид на објекти, приспособени на локалните услови, односно диктирани од нив (локациски, релјефни и условеноста од евентуално изведена инфраструктурна мрежа) и усогласени со главните проекти за истата.

Обврзувачки е реализацијата на овој ЛУПД да се решава преку Архитектонско-урбанистички и Основни проекти за чија реализација ќе бидат дадени основни податоци и насоки од Ј.П. Водовод - Василево.

3.3 Електроенергетска инфраструктура и ПТТ инсталација

Со изработка на ЛУПД за локалитетот, се потврдува изработеното идејно решение и изведена столбна трафостаница од 50 кV, за намена Г2, која се наоѓа на оддалеченост од 300-400 м од опфатот на планот и е во сопственост на инвеститорот АгроМаркет Игор од Струмица.

За останатите предвидени функции едновремената снага се определува према нивната нето површина и следните критериуми:
- за стопански и деловно-административни функции 0.08 kW/m^2 .

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучоци, од првостепено значење е намената на објектот, затоа при димензионирањето на телефонската мрежа се поаѓа од принципот на секоја деловна единица и припаѓа најмалку по еден телефонски приклучок.

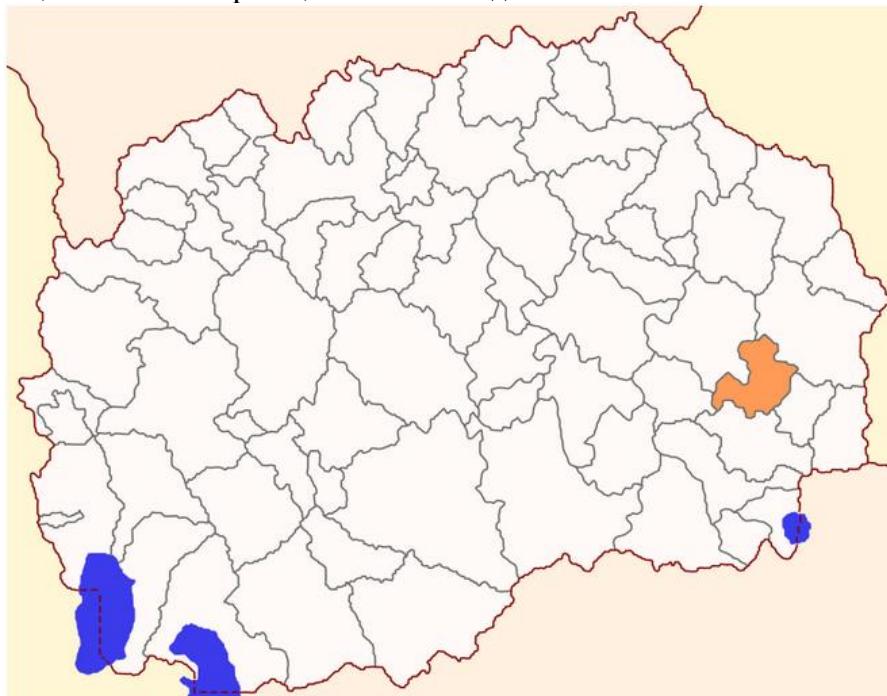
Поврзувањето на телефонски потрошувачи е извршено во согласност со АД Македонски телекомуникации - Струмица.

За овој плански опфат е изведена комплетна телефонска мрежа која ги задоволува потребите за подолг временски рок.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Општината Василево се наоѓа во средишниот дел од Струмичко-Радовишката Котлина, поточно во северозападниот дел на Струмичкото Поле, на природната патна комуникација Беломорие - Централен Балкан. Од главниот магистрален пат Струмица - Штип има мали разграничувања на исток и на запад. Општина Василево е опкружена со планините Огражден, Еленица, Плачковица и Конечка планина кои имаат стратешко значење за општината. Нејзини соседни општини се општина Струмица, општина Босилово, општина Берово, општина Радовиш и општина Конче.

Местоположба на општина Василево

Територијата на општина Василево зафаќа површина од 220км² и има вкупно 18 населени места. Во општина Василево влегуваат селата: Василево, Пиперово, Градошорци, Ангелци, Владевци, Сушево, Доброшинци, Нова Маала, Радичево, Дукатино, Едрениково, Седларци, Требичино, Чанаклија, Висока Маала, Варварица (само со едно семејство) и сега раселените Кушкулија и Нивично.

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Низ територијата на општина Василево од магистралните патишта поминува Магистралниот пат М-6 Штип-Радовиш-Струмица-граница со Република Бугарија. Овој патен правец низ територијата на општина Василево се протега во должина од 14км.

Регионалните патишта кои поминуваат низ општина Василево се следниве:

- Р-610 - Струмица-Василево-Градошорци-граница со општина Струмица (води кон населбата Вељуса), се протега во должина од 4,5км;
- К-1 крак на Р-610 во должина од 0.75км до Дом на културата во центарот на Василево;
- Р-607 - претставува врска со магистралниот пат М-6 - граница со општина Подареш и се протега во должина од 0,6км.

Вкупната должина на локалните патишта во општина Василево изнесува 157,9км од кои асфалтирани се 31,72км, земјени се 83,92км и непробиени патишта има во должина од 43,83км.

Локалните патишта во општина Василево овозможуваат добра комуникација помеѓу сите населени места. Со асфалтен пат поврзани се скоро сите населени места со исклучок на Чанаклија, Седларци, Висока Маала и Едрениково со вкупна должина од 9,7км. Досега асфалтирани се улици со должина од 3,75км и повеќе локални патишта со должина од 31,72км.

Локалната внатрешна патна мрежа ја сочинуваат делумно асфалтирани патишта со недефиниран профил и селски неасфалтирани патишта кои овозможуваат движење на патнички возила, товарни возила и земјоделски машини.

Поволната географска положба на општината во просторот на Струмичката котлина, погодните природни услови за развој овозможуваат населеното место да се развие во поголема и позначајна населба во опкружувањето.

4.1.2 Рельефни карактеристики

Според географската положба, Струмичката Котлина, во која се наоѓа и општина Василево го зафаќа најјугоисточниот дел од Република Македонија, допирајќи до државните граници со Грција и Бугарија.

Средната надморска височина на Котлината изнесува 239 метри, а средната надморска височина на општина Василево изнесува 352 метри. Струмичката Котлина вклучувајќи ја и општина Василево се наоѓа во просторот помеѓу $41^{\circ}28'$ и $41^{\circ}37'$ северна географска широта и помеѓу $22^{\circ}32'$ и $22^{\circ}44'$ источна географска должина по Гринич.

Според плодородноста, Струмичкото Поле, а во негови рамки и низинскиот дел од подрачјето на општина Василево, се вбројува меѓу најдобрите рамнини во Република Македонија.

Ритчестиот дел на општина Василево го сочинуваат разграноците на планините Огражден, Готен и Еленица, допирајќи до планината Смрдеш и до јужните делови на Малешевските Планини. Надморската височина на ридот Бунар Баши, што се наоѓа северно од селото Висока Маала, изнесува 730м, кој е дел од северозападните падини на планината Огражден. Источно од селото се наоѓаат два рида: Мандра Таш со надморска височина од 778м и Кавак со надморска височина од 820м.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Подрачјето на општина Василево има живописна рельефна

структура.

Конфигурацијата на теренот морфолошки е разновидна, за што пресудно значење одиграле тектонските движења што се случувале пред т.н. среден олигоцен.

Во подрачјето на општина Василево можат да се издвојат три видови на релјефни форми: рамничарски (низински), ритчест и планински. Релјефната структура на општинското подрачје Василево ја надополнуваат многуте долини, преслапи и други релјефни форми. Рамничарскиот дел на општина Василево го сочинува полето формирано во времето на истечувањето на плиоценското езеро од Струмичката котлина. Овој дел го зафаќа средното течение на реката Струмица. Дното на полето е составено од алувијални и плодни почви, со подземни води, а околните тераси се од полесни и посуви почви.

4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Врз основа на картата за максимално набљудување на интензитети на земјотреси, евидентирано е дека населбата се наоѓа на граница со две сеизмички најактивни зони на Балканот, Вардарска и Струмичка сеизмогена зона (гледано пошироко). Поконкретно општина Василево припаѓа на епицентрална зона со појава на локални земјотреси со максимално очекуван интензитет на земјотреси од 8° по МЦС скала.

На ова посебно влијание имаат инженерско геолошките услови на тлото врз кои е направена и глобална сеизмичка реонизација на теренот. Ридчестиот простор југозападно од Струмица има сеизмичко поволни инженерско геолошки услови, котлинскиот дел северно од северозападно е сеизмички осетлива средина, додека рамничарскиот дел источно од градот е сеизмички доста осетлива средина додека рамничарскиот дел источно од градот е сеизмички доста осетлива средина и заедно со претходната категорија поседуваат сеизмички неповолни инженерско - геолошки услови на тлото.

4.1.5 Хидротехничка инфраструктура

Снабдувањето со вода во општина Василево е на задоволително ниво.

Населените места: Василево, Ангелци, Градошорци, Едрениково и индустриската зона Василево, со вода се снабдуваат од регионалниот водовод Василево, Ангелци, Градошорци, чиј резервоар се наоѓа во месноста Ташли баир - Василево. Капацитетот на овој резервоар е 1500 приклучоци, а моменталната искористеност е околу 61%, односно изразено во бројки:

- Населените места Добрашинци и Нова Маала со вода се снабдуваат од резервоарот во Добрашинци, чиј капацитет е 700 приклучоци, а моменталната искористеност е 38%, односно изразено во бројки:
- Населеното место Чанаклија со вода се снабдува од систем за водоснабдување изграден за потребите на ова населено место. Неговиот капацитет е 160 домаќинства.

- Населеното место Дукатино со вода се снабдува од резервоарот во Дукатино. Неговиот капацитет е 200, а моменталната искористеност 44,5%, односно во моментот има приклучено 89 домаќинства.

Со овие четири резервоари стопанисува ЈПКД Турија, Василево, формирано од Советот на општина Василево во 1999 година.

Останатите населените места: Пиперево, Владевци, Радичево, Сушево, Седларци, Висока Маала и Требичино со вода се снабдуваат од водоводни системи со кои стопанисуваат месните заедници и заедничко за сите нив е тоа што водата не е филтрирана.

4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот

На подрачјето на општина Василево се мешаат влијанијата на субмедитеранска и умерено континентална клима. Преку долините на реките Струма и Струмица, од кај Кључката Клисура се чувствува влијанието на т.н. модифицирана медитеранска клима. Поради субмедитерански влијанија од Егејското Море и влијанието на континенталната клима. Климатата во ова подрачје се одликува со долги и жешки лета и со умерено студени зими, со малку врнежи од дожд (во летните месеци) и снег (во зимските месеци), поради што има сушни периоди во текот на годината, што придонесува до засилување на аридноста и менување на плувометрискиот режим. Влијанието на северецот се чувствува преку долината на р. Крива Лакавица. Директното влијание на медитеранска клима во подрачјето на општина Василево го спречува планината Беласица, која се протега во насока исток-запад од Рупелската Клисура (на р. Струма) до Вардарската долина.

На подрачјето на општина Василево преовладува модифициран медитерански врнежен режим (максимално во ноември и во август). Просечната годишна количина на врнежи изнесува 791мм, а количеството на врнежи во летниот период е ниско и изнесува 110мм.

Релативната влажност на воздухот се одликува со обратен тек на температурата, што значи дека доколку температурата расте тогаш влажноста опаѓа.

Општина Василево се одликува со долг период на сончеви денови и со висок светлосен интензитет. Во текот на годината има околу 230 сончеви денови, а магла во просек има најмногу 20 денови. Овие карактеристики имаат позитивно влијание на фруктификацијата. Со намалувањето на влијанието на медитеранска клима е намалена инсолацијата за 138 часа и варира од 2.104 до 2.367 часа, со средна вредност од 2.241 часа инсолација. Бројот на ведри денови се движи од 73 до 115 денови, што значи во просек има 93 сончеви денови.

4.1.7 Население

Според резултатите од Пописот од 2002 година, општина Василево има 12.122 жители и 3.306 домаќинства. Разместеноста на населението по населени места по пол, според податоците добиени од Државниот завод за статистика-Регионално одделение Струмица, според Пописот од 2002 година во општина Василево дадени се во следната табела:

Реден број	Населено место	Мажи	Жени	Вкупно
1.	Ангелци	484	429	913
2.	Варварица	1	1	2
3.	Василево	1.128	1.046	2.174
4.	Висока Мала	276	221	497
5.	Владевци	359	325	684
6.	Градошорци	888	856	1.744
7.	Доброшинци	493	443	936
8.	Дукатино	240	210	450
9.	Едрениково	126	99	225
10.	Кукушлија	-	-	-
11.	Нивичино	-	-	-
12.	Нова Маала	431	392	823
13.	Пиперово	718	683	1.401
14.	Радичево	310	280	590
15.	Седларци	178	165	343
16.	Сушево	374	349	723
17.	Требичино	12	7	19
18.	Чанаклија	321	277	598
ВКУПНО ОПШТИНА ВАСИЛЕВО:		6.339	5.783	12.122

Според етничката структура, населението во Струмичкиот регион е составено од мнозинство Македонци или 85.374 жители од вкупното население во регионот или тоа се 92,173%, потоа Турци со 6.344 жители од вкупното население во регионот, односно 6,849% додека, пак, со мала застапеност се: Срби, Роми и други припадници на етничките заедници.

4.1.8 Стопанство

Транзитните промени кој се случија во земјата, се рефлектираат и на стопанскиот развој, односно доведоа до преструктуирање на стопанството, негов пад, а со тоа и намалување на националниот бруто-доход. Определбата на земјата е дека тој пад треба да се запре и да отпочне повторен постепен подем на стопанството, т.е. на неговата репродуктивна, акумулативна и иноваторска способност. Со преминување на поранешните Секретаријати за стопанство од општинско ниво на ниво на Министерства, настана дисконтинуитет во следењето на стопанските текови, како во целина, така и во оделени стопански гранки во рамките на општината. Влошените услови на стопанисување и неповолните наследни тенденции условија повеќегодишен осетен пад на производството.

Како последица од сопственичкото и производствено преструктуирање на постојаните претпријатија во сите дејности најголем дел од новоформираните стопански субјекти се мали фирмии, кои лесно се трансформираат. Доминантно место во општина Василево зазема земјоделското производство. Земјоделството како најзастапена стопанска дејност (повеќе од 70% од активното население), главно претставено е преку градинарското и полјоделското производство. Од културите кои се одгледуваат доминантно место зазема производството на житарици,

домати, пиперки, бостан, кикиритки, компир и тутун. Сточарството во најголем обем е застапено краварството и овчарството.

4.1.9 Хидротехничка структура

Водоснабдување

Во општина Василево сите населени места имаат инсталirано водоводна мрежа. Населените места Василево, Анѓелци, Градошорци и Едрениково со вода се снабдуваат од регионалниот водовод Василево - Анѓелци - Градошорци и тие добиваат филтрирана вода. Со овој регионален водовод стопанисува Јавното претпријатие Турија. Капацитетот на системот е 30 л/сек, а годишната потрошувачка изнесува 50.000m^3 . Примарната мрежа за овие населени места изнесува 10км од изворот до базенот, а секундарната мрежа изнесува 13км.

Капацитетот на овој водовод е 2.350m^3 вода за 24 часа и на него максимално би можеле да се приклучат 1.500 домаќинства, а моментално приклучени се 370 домаќинства.

Во следните населени места водоснабдувањето се врши од подземни води:

- Пиперево - должината на примарната мрежа изнесува 5,2км и на неа има 275 приклучоци;
- Радичево - должина на примарна мрежа 2,5км и има 135 приклучоци;
- Владевци - должина на примарна мрежа 3,5км со вкупно 160 приклучоци;
- Сушево - 1,5км примарна мрежа со 133 приклучоци.

Следниве населени места со вода се снабдуваат од река:

- Дукатино - 27км должина на примарна мрежа со 135 приклучоци;
- Чанаклија - 9км должина на примарна мрежа, во моментот има 140 приклучоци;
- Седларци - околу 4,5км должина на примарна мрежа и 73 приклучоци;
- Требично - должина на примарна мрежа 2км, а на секундарна околу 500м, број на приклучоци - 30.
- Висока Маала - 13км должина на примарна мрежа и 100 приклучоци;
- Нова Маала има - 4,5км мрежа и 150 приклучоци. Ова населено место како извор за снабдување со вода ја користи реката и таа вода е техничка. Постои и друга мрежа чија должина е 500 - 600 м. Изворот е во планината и во моментот има само 5 чешми кои се распоредени во селото и од каде жителите се снабдуваат со вода за пиење;
- Добрашинци - во моментот користи техничка вода од брана Турија. Приклучени се сите домаќинства, но немаат водомери, односно не ја плаќаат водата. Должината на доводниот цевковод од брана Турија до резервоарот е околу 1,8км. Должината на деталната мрежа (мрежата низ населеното место Добрашинци е 3км). Во тек е изградба на филтер станица и водоводна мрежа, со што сите

домаќинства ќе имаат можност да користат чиста и исправна вода за пиење.

Просечната потрошувачка на вода, по домаќинство е 15м независно од тоа како се снабдуваат.

Во моментот општината работи на реконструкција и проширување на постојната мрежа во населено место Дукатино, на која веќе има приклучоци, но нема водомери или доколку постојат тие не се во исправна состојба, што значи дека населението не плаќа за потрошена вода.

Изградбата на новите системи за водоснабдување ја контролира Јавното комунално претпријатие Турија кое е формирано од Советот на општината во 1999 година и тоа управува со истите, што претставува цврста сигурност за одржливост на овие системи.

Канализација

Во општина Василево само населеното место Сушево има изградено канализациона мрежа, дел од ревизиони и каскадни шахти. Должината на канализационата мрежа изнесува 6,5км и на неа приклучени се 135 домаќинства.

Покриеноста со канализационата мрежа во селото изнесува 65%. Меѓутоа сеуште нема изградено пречистителна станица за третман на отпадната вода, па како краен реципиент на отпадната вода се јавува Сушевска река и има едно изливно место.

Останатите населени места проблемот со фекалните отпадни води го решаваат индивидуално со септички јами.

4.1.10 Културно наследство

На територијата на општина Василево има голем број на археолошки ископини кои датираат уште од 14 век, но постојат и голем број на локалитети кои сеуште не се истражени:

Откриената праисториска населба во Археолошкиот локалитет Страната временски му припаѓа на т.н. доцен неолит, односно на младата камена епоха. Но, оваа неолитска населба стратографски не е добро зачувана. Оваа прастара населба, свртена кон изгревот на сонцето, била лоцирана на една висока тераса (со блага падина), седлесто вдлабната во средината. Од север и делумно од исток е опкружена со суводолица од повремената река Сушица.

Населбата во праисториско време била мошне оддалечена од котлинското дно. Неолитската населба е рамничарска и зафаќа површина од околу 6 ха. Нејзината западна страна е затитена од ритчето Чаушов Камен, а североисточно се наоѓа ридот Смоквиште.

Останати археолошки локалитети се:

- Пилат - градиште од доцно античко време кое се наоѓа на 2,5км северно од с. Висока маала;
- Русевица - населба од доцно античко време, која се наоѓа на 3км источно од с. Владевци;
- Крсла - населба од доцно античко време со сакрален објект, која се наоѓа во с. Доброшинци;

- Тумба - населба од доцно античко време, која се наоѓа на 1км северно од с. Доброшинци;
- Градиште - утврдена населба и некропола од доцно античко време, која се наоѓа на 2км северно од с. Дукатино;
- Калата - утврдена населба од доцно античко време, која се наоѓа на 3км западно од с. Дукатино;
- Селиште - населба од доцно античко време, која се наоѓа на 2,5км западно од с. Дукатино;
- Чуј - петел - населба од доцно античко време и старохристијанска базилика, која се наоѓа во с. Дукатино;
- Дервен - населба од доцно античко време и стариот век, која се наоѓа на 2,5км југоисточно од с. Требичино;
- Водната населба од римско време, која се наоѓа на 1км североисточно од с. Градошорци;
- Мангала - населба од доцно античко време и старохристијанска базилика на јужниот раб на с. Нова Маала.

Сите овие археолошки наоѓалишта не се соодветно заштитени и не се обележани што значи дека се непознати за туристите.

На подрачјето на општина Василево има 14 православни и 2 католички цркви, 2 манастири и 3 исламски храмови (џамии).

Со археолошките истражувања на дел од овој предметен опфат, не се пронајдени археолошки пронајдоци, споменици од поновата историја, како и други културно историски обележја.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Квалиштет на воздухот

Констатирано е дека во општина Василево сите 3.306 домаќинства користат дрво за загревање на индивидуални ложишта, додека нафта и екстра лесно масло практично не се во употреба. Анализите на емисијата на загадувачки супстанции од согорување на дрва во домашни ложишта покажуваат дека има значителна емисија особено на јаглероден моноксид кој се јавува како последица на непотполно и несоодветно согорување на дрвата во малите индивидуални ложишта.

Емисијата на загадувачки супстанции во воздухот од страна на индустриските капацитети може да се оцени како мала и скоро незабележителна (во листата на инсталации за кои се издава интегрирана еколошка дозвола, односно дозвола за усогласување со оперативен план не е регистрирана ниту една инсталација).

Единствено АД Струмичко Поле користи мазут во процесот на производство. Останатите индустриски капацитети користат електрична енергија во производството, додека институционалните (училиштата здравствените установи итн.) и комерцијални објекти го користат дрвото како енергетски ресурс.

Загадувањето на воздухот од сообраќајот е резултат на користењето на течни енергенси при чие согорување се емитираат: азотни оксиди (NO_x), сулфур двооксид (SO_2), јаглерод моноксид (CO), јаглерод двооксид (CO_2), прашина (PM), алдехиди, олово (Pb) и органски киселини.

Нивото на емисиите во воздухот од мобилните извори не зависат само од степенот на активност, туку постои и директна поврзаност со квалитетот што се користат, како и старосната структура на возниот парк.

Бројот на регистрираните моторни возила и моторизираноста (број на автомобили по глава на жител) со 110 автомобили на 1.000 жители, покажуваат дека Струмичкиот регион и општината Василево малку заостануваат зад државниот просек. Меѓутоа, мора да се истакне релативно големиот број на земјоделски возила кои ги поседува безмалку секое домаќинство во општината.

Загадувањето на воздухот со SO_2 , NO_2 и VOC уделот на бензинските мотори е значително помал во однос на дизел моторите, кои пак земајќи го во предвид бројот на земјоделски возила може да се каже дека се доминантни во општината.

Бензинските мотори пак, најмногу го загадуваат воздухот со јаглерод моноксид и олово.

Користењето на ЛПГ како погонско гориво во последните години во општината бележи позитивен тренд и е во константен раст најмногу благодарејќи на ниските цени. Од друга страна ЛПГ има најмало влијание врз емисијата на загадувачки супстанции во воздухот, што упатува на констатација дека овој енергенс е еколошки најпогоден во однос на квалитетот на воздухот.

На територија на општина Василево квалитетот на воздухот имисијата се следи од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање во рамки на националната мрежа преку мониторинг на четири места во градот Струмица.

Врз основа на податоците кои се добиваат не е возможно во целост да се следат параметрите на имисијата во воздухот.

Квалитетот на амбиенталниот воздух може да се оцени како многу добар бидејќи резултатите од следењето на квалитетот на воздухот само четири пати ги надминуваат максимално дозволените концентрации во градот Струмица на годишно ниво (податоци за 2006 година).

Квалиштет на водите

Водоснабдување

Подрачјето на општина Василево е богато со вода. Има и развиена хидрографска мрежа што ја сочинуваат реките, потоците, хидросистемите, изворите, кладенците и други подземни води. Освен тоа, изградени се и водоводи, бунари, јавни чешми, вештачко акумулационо езеро, како и други водни објекти. Низ подрачјето на општина Василево тече река Струмешница (река Струмица), која е главен реципиент за прифаќање на водите од Струмичката Котлина, чија вкупна површина изнесува 1535км.² Исто така, низ општина Василево тече и реката Турија, на која е изградена една од најголемите брани во Струмичкиот регион и низ мал дел од атарите на селата Ангелци и Градошорци минува реката Водочница, на која е изградена браната Водоча кај селото Попчево.

Струмичкиот регион е еден од ретките во Република Македонија кој располага со обемни хидромелиоративни системи и подсистеми, како и мали системи кои се од витално значење.

Браната Турија е изградена на реката Турија. Акумулира 55 милиони кубни метри вода која е наменета за наводнување на 10050 ха, за пиење, за снабдување на индустријата и за добивање на електрична енергија (ХЕЦ Турија). Ова езеро има должина од 5км, длабочина од 64м и максимална широчина од 500м. Површината на сливното подрачје изнесува 213км².

ХМС Водоча е изграден на реката Водочница која минува низ мал дел од атарите на селата Ангелци и Градошорци во општина Василево. Наменета е за наводнување на 3.560 ха.

Подсистемот Владевци-Добрејци претставува дел од ХМС Водоча. Овој потсистем ги користи протечните води од реката Струмица, преку тиролскиот зафат и главниот отворен канал, во должина од 9,4км и од акумулацијата Водоча, преку цевководот кај месноста Карбино, во периоди кога нема вода во водотекот.

Во општина Василево сите населени места имаат инсталирано водоводна мрежа. Населените места Василево, Анѓелци, Градошорци и Едрениково со вода се снабдуваат од регионалниот водовод Василево - Анѓелци - Градошорци и тие добиваат филтрирана вода. Со овој регионален водовод стопаносува Јавното претпријатие ITуријав кое е формирано од Советот на општината во 1999 година.

Капацитетот на системот е 30 литри во секунда, а годишната потрошувачка изнесува 50.000м³. Примарната мрежа за овие населени места изнесува 10км од изворот до базенот, а секундарната мрежа изнесува 13км. Капацитетот на овој водовод е 2.350м³ вода за 24 часа и на него максимално би можеле да се приклучват 1.500 домаќинства, а моментално приклучени се 370 домаќинства.

Во населените места Пиперево, Радичево, Владевци и Сушево водоснабдувањето се врши од подземни води, додека пак населените места Дукатино, Чанаклија, Седларци, Требичино, Висока Маала, Едрениково, Нова Маала и Добрашинци со вода се снабдуваат од река.

Во моментот општината работи на реконструкција и проширување на постојната мрежа во населено место Дукатино, на која веќе има

приклучоци, но нема водомери или доколку постојат тие не се во исправна состојба, што значи дека населението не плаќа за потрошена вода.

Изградбата на новите системи за водоснабдување ја контролира Јавното комунално претпријатие Турија и тоа управува со истите, што претставува цврста сигурност за одржливост на овие системи.

Оштадни води

Во општина Василево само населеното место Сушево има изградено канализациона мрежа, дел од ревизиони и каскадни шахти. Должината на канализационата мрежа изнесува 6,5км и на неа приклучени се 135 домаќинства.

Покриеноста со канализационата мрежа во селото изнесува 65%. Меѓутоа, сеуште нема изградено пречистителна станица за третман на отпадната вода, па како краен реципиент на отпадната вода се јавува Сушевска река преку едно изливно место.

Останатите населени места проблемот со фекалните отпадни води го решаваат индивидуално со септички јами, кои имаат големо влијание во загадувањето на подземните води.

Според Јавното комунално претпријатие Турија годишната потрошувачка на комунална вода изнесува 33.000м.

Најголеми потрошувачи на вода се дрвната, текстилната и прехранбената индустрија. Количеството и квалитетот на индустриските отпадни води се прилично променливи и зависат од технологиите, технолошките процеси и од капацитетот на индустриската. Бидејќи во општина Василево најразвиена гранка е земјоделството, во ова подрачје нема развиено индустриско со големи капацитети која значително би влијаела врз квалитетот на отпадните води.

Вода за наводнување

Од ХМС Турија вода за наводнување, преку каналска мрежа, користат селата: Доброшинци, Нова Маала, Гечерлија, како и Сушево, Сарај, Пиперово и Василево. Вкупната земјоделска површина која може да се наводнува во овие населени места, изнесува 3.400 ха (1840 и 1560 ха, преку двете детални каналски мрежи).

ХМС Водоча-Од овој хидромелиоративен систем на подрачјето на општина Василево вода за наводнување користат селата: Седларци, Ангелци и Градошорци, на вкупна површина од 830,5 ха, опслужени со девет канали на растојание од 600 метри.

Подсистемот Владевци-Дobrejci има изградена детална каналска мрежа за наводнување на 1134 ха (според техничката документација). Но, за жал, од оваа површина може да се наводнуваат само 303 ха земјоделско обработливо земјиште, за кои се уште постојат 12 канали од бетонски цевки. Останатите површини од 831 ха не може да се наводнуваат поради руинираните канали.

Со оглед на тоа дека општина Василево е земјоделско подрачје и 84% од населението се занимава со земјоделство, употребата на вештачки губрива е интензивна, но не постои систематски мониторинг и не се вршат анализи. Не постојат податоци за користење на вештачки губрива.

Врз основа на податоците утврдена е потреба од контрола на квалитетот на водите за наводнување и изнаоѓање на соодветни решенија за обезбедување на квалитетна вода за пиење, како и воспоставување на третман на отпадни води од загадувачите.

Оштад

Постојат 44 општински депонии и околу 1.000 помали диви депонии низ државата од кои само депонијата Дрисла, која што го опслужува градот Скопје се управува добро и скоро во потполност ги исполнува санитарните норми. Отпадот собран во општината Василево се депонира на регионалната депонија крај село Добрашинци, која има капацитет од 773.913 м³, а искористеноста на нејзиниот проектиран капацитет изнесува околу 65 - 70%. Сепак, управувањето со депонијата, од аспект на заштита на животната средина е несоодветно. Не е реализирана непропуслива подлога со цел да се спречи потенцијалната контаминација на подземните води, нема изготвено планови за систем за зафаќање на гасот што се продуцира преку разложување на органсиот отпад, не се преземени градежни мерки за да се избегне истекнување на течниот отпад во подземните водоносни слоеви.

Регистрирани се влегувања од страна на собирачи на рециклирани материји и покрај постоењето на чуварска служба.

Организирано собирање на комунален отпад во општината се врши од страна на Јавното претпријатие Турија од Василево. Извор на презентираниот податок е токму Јавното претпријатие Турија. Отпадот не се селектира, тој директно се транспортира со камион кој е во сопственост на комуналното претпријатие, до регионалната депонија во село Добрашинци. Право на депонирање имаат единствено ЈП Турија и ЈКП Комуналец од Струмица, додека нема можност за депонирање од други правни или физички лица. Иницијативи за намалување на количините на отпад (рециклирање, компостирање) кој треба да се депонира на ниво на општината нема.

Расиштелен и живоштински свет

Природата и биолошката разновидност го опфаќаат богатството на живиот свет и разновидните модели што истата ги оформува и секогаш биле под можни влијанија на активностите на човекот, особено преку активностите на економските сектори. Нивното постоење е резултат на милијарди години еволуција, што самото по себе ја нагласува потребата за нивна континуирана заштита.

Економските сектори кои можат негативно да влијае врз природата и биодиверзитетот се: земјоделството и шумарството; лов и риболов; транспортот (фрагментација на живеалиштата); енергетиката (изградба на хидро-енергетски акумулации и производство на енергија); индустриската и рударството (т.н. жешки точки, напуштени рудници и нивни депонии); туризмот (викенд населби со слаба комунална инфраструктура, градежништво (диви работи) и др.

Негативното влијание може да биде директно и индиректно. Од директните најзначајни негативни ефекти за стабилноста на екосистемите

и деградација на биодиварзитетот вклучуваат губење, модификација и фрагментација на живеалишта и прекумерно искористување на биолошките ресурси (лов, риболов, тргувачко со лековити и ароматични растенија, полжави, желки, печурки, и др.).

Негативно влијание на економските сектори во општина Василево врз природата и биодиверзитетот е незначително, земајќи го во предвид и обемот на активности на самите сектори.

Не постојат прецизни податоци за бројноста на животинските и растителни видови. Во стратегијата за биолошка разновидност на Р.Македонија, предвидена е изработка на план за мониторинг, како и изготвување на целосен преглед и база на податоци за биолошки ресурси и нивното економско значење.

Локални ендемити на теритотијата на општина Василево не се регистрирани ниту кај животинскиот ниту кај растителниот свет.

Бучава

Проблемот на бучава на ова подрачје досега не е анализиран и истражуван. Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај;
- Производни и деловни процеси;
- Бучава од ентериерно потекло (стамбени згради, трговско деловни центри и сл.).

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите

на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оценка на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од дрва како агенс за затоплување, зголемен сообраќај Неадекватна здравствена заштита на населението	x x
Вода	Ниска јавна свест Нецелосен мониторинг за квалитетот и квантитетот на површинските, подземните и отпадните води	x x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат на постоење на септички јами, односно не третирање на отпадните води Диви депонии на територијата	x x
Предел	Узурпација и деградација на просторот, односно неконтролиран урбан развој на населените места	x
Население	Ниска еколошка свест кај граѓаните во општината Невработеност	x x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

За значењето на реализација на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево треба да се земе во предвид и сегашната состојба со најосетливите елементи на животната средина на планскиот опфат.

Исто така, се разгледува опцијата без да се спроведе планската активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниот случај, доколку ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево не се спроведе се очекуваат следниве последици:

- Непланско искористување на просторот;
- Појава на некомпабилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материји (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Нема развој на стопанството;
- Намалени приходи во буџетот;
- Слаб социо-економски развој;
- Нарушено здравје на населението;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на миграција;
- Намален животен стандард;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево е од особено значење за реализација на наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Реализацијата на овој Плански документ е од фундаментално значење и претставува основа за негово економско оживување.

Секако, особено значајно е за изготвување на стратешка оцена, што е и вообичаена постапка да се изанализира опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала онаква каква што е. Во таквиот случај реално е да се очекува да не се промени фактичката состојба, односно да продолжат трендовите на уште поголема пасивизација на анализираниот плански регион.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина;
- Искористување на слободни површини со нелегални градби.

Со реализација на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Отварање нови работни места;
- Изградбата на предвидената содржина ќе овозможи зголемен степен на урбанизација со максимално искористување на просторот, остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти.

Со реализација на планот се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина овозможува развој на овој и поширокиот простор кој ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на странски инвеститори за реализација на предложената програма како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Ваквите појави кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, може да се анализираат од негативен аспект, како и од аспект на перспективни, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оценка на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кои вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на планот ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгочарна основа и на зголемување на наталитетот, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значи отворање на нови работни места и зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеење.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите предвидени за изградба надвор од зоната на домување и индивидуалните стамбени објекти не се очекува истиот да предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат доколку има изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина, елаборатите за заштита на животната средина или интегрираните еколошки дозволи што се законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината и пошироко во стимулирање на економските активности, зголемување на стапката на економскиот раст, зголемување на доходот по глава на жител, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата и сл., зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура, подобрување на инфраструктурата и уреденост на просторот и зголемување на квалитетот на живеењето.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Во време на градежната фаза треба да се очекуваат, пред се:

- Повремено загадување на воздухот од местата на изведба на градежните активности, од градежните материјали кои ќе се користат и од видот на транспортот на градежните материјали;
- Целата градежна механизација за време на подготовката на теренот ќе има негативно влијание врз квалитетот на воздухот;
- Главен загадувач на воздухот за време на градежните активности ќе биде прашината предизвикана од копање, набивање на тлото, односно земјените работи.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени. Влијанието на фугитивните емисии во воздухот од издувните гасови од возилата ќе се

ублажи со заштитно зеленило. Предвиденото планско решение со обезбедување на заштитно зеленило и богато хортикултурно уредување во и околу самиот комплекс ќе претставува основа да се очекува дека тоа нема да придонесе кон значајни нарушувања на квалитетот на воздухот во поширокото подрачје или да доведе до климатски промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава.

Во функционалната фаза на објектите со пропратните содржини се очекува зголемено ниво на бучава од работните активности како од зголемениот број на возила кои ќе гравитираат во овој локалитет.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оцена на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание од вибрации

Во планската задача за реализацијата на планскиот опфат не се предвидени дејности кој ќе продуцираат постојани извори на вибрации, освен во периодот на изградба на објектите и инфраструктурата.

Влијание врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот се санитарните и отпадните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпадот. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на површинските и подземните води ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз почвата

Евентуалните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветна имплементација на проектот, генериралиот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот се предвидени мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во комплексот.

Влијанија врз почвата исто така, се очекуваат при активностите околу расчистување на теренот со вегетација. Комунален отпад може да се појави доколку работниците кои ќе работат не го отстранат.

Евентуални влијанија врз почвата може да се очекуваат во случај на несоодветно управување и ракување со отпадните масла и отпадните води. Во планската документација се предвидени активности за правилно управување со отпадните води.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на почвата ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз пределот

При изградба на објектите може да се предизвикаат негативни влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Ваквите влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз културното наследство

На подрачјето кое е предмет на анализа има регистрирани недвижни споменици на културата.

На подрачјето кое е предмет на анализа има регистрирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. Археолошки локалитет в Бодатаг, Градошорци, римски период
2. Црква Св. Никола, Градошорци, 1878 година.

Во Археолошката карта на Република Македонија, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје, се евидентирани следните локалитети:

- КО Градошорци - Вадата, населба од римското време на околу 1 км североисточно од селото.

Доколку при изведувањето на земјените работи се наиде на археолошки артефакти, односно дојде до откривање на материјални остатоци со културно-историска вредност, потребно е да се постапи согласно со одредбите од Законот за заштита на културно наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16), односно веднаш да се запре со отпочнатите градежни активности и да се извести надлежната институција за заштита на културно наследство во смисла на член 129 од Законот.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно

или индиректно влијание. Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материји и сл.

Поцелосна анализа од сите аспекти на евентуалните влијанија врз биодиверзитетот ќе бидат предмет на посебни студии или елаборати согласно Законот.

Влијанија врз материјалните добра

Имплементацијата на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето во планскиот опфат и пошироко.

Влијанија по однос на генерирање на отпад

Кога се работи за проблемот на загадување на животната средина неизбежен е податокот дека цврстиот комунален отпад претставува директен загадувач на животната средина и затоа треба да му се даде едно од приоритетните места за негово решавање. Со правилен пристап и изнаogaње на соодветни технички решенија за собирање, изнесување и третирање на цврстиот комунален отпад ќе се подобрат општите услови за живеење и работа, истовремено директно ќе влијае на заштитата на животната средина.

Еколошките проблеми кои се наметнати од несоодветното третирање на отпадот се од висок ризик бидејќи влијаат врз самото население посебно врз младата популација, нивното здравје, животната средина и општиот прогрес.

При реализација на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, за очекување е генерирање на комунален отпад. Со планскиот документ предвидено е отпадот соодветно да се собира и превзема. Исто така, евентуалното влијание врз почвата може да се предизвика од неправилното управување со отпадот, отпадните масла и отпадните води.

Примарната селекција на отпадот треба да се предвиди како континуирана активност при реализација на планот.

Се препорачува сите овие активности да бидат опфатени со изработката на Студиите или Елаборатите согласно Законот.

Влијанија од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаниот со што ќе се

овозможува лесна подготвка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето. Јивичниците на пристапниот пат мора да бидат закосени поради лесен пристап на пожарните возила до објектите.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со Законот за заштита на пожар.

Деталната анализа на овие влијанија ќе биде со Студиите или Елаборатите согласно Законот и се обврска да се изготват во подоцнежните фази на реализација на инвестицијата.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изведба на современа инфраструктура;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;
- Помошните и пратечки градежни објекти (магазински објекти за материјали, алати и други помошни објекти) кои ќе се користат во фазата на изградба, треба да бидат лоцирани на поголеми растојанија;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се препорачуваат мерки за заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековоото здравје

Реализацијата на планскиот опфат нема да предизвика влијанија врз човековото здравје. Во делот на општи мерки се препорачува воспоставување на систем на собирање и регуларно отстранување на отпадот, појаси со заштитно зеленило и хортикултурно уредување и во текот на градежните постапки, истите да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користење на опремата која создава зголемена бучава. Примената на сите предложени мерки дадени во сите фази на планирање и изведба на проектите ќе овозможи елиминирање на евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на човекот.

Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување) организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад, појаси со заштитно зеленило и хортикултурно уредување, изведба на водоводни и канализациони мрежи и др.

Со доследно спроведување на планот можноста за загрозување на човековото здравје ќе биде сведена на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина, па за негов квалитет неопходно е сите загадувачи, односно сите објекти кои испуштаат штетни материји да користат уреди за пречистување.

При проектирање и реализација на планот потребно е да се применат современи техники кои го заштитуваат воздухот од загадување. Објектите од аспект на еколошка заштита не смееат да ја нарушаат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

Во сегашната состојба како загадувачи на воздухот се јавуваат издувните гасови од возилата. Се претпоставува дека загадувањето што ќе биде предизвикано од начинот на греенето на објектите, нема да претставува загрижувачка опасност по загадувањето на животната средина.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево се предлагаат следните мерки:

- Користење на обновливи извори на енергија како енергетски ресурси кои што се во директна насока на подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух;
- Користење на современи транспортни средства и механизација при вршење на градежните работи, согласно стандардите на ЕУ;
- Избегнување на користењето на дрвата и фосилните горива како енергетски ресурс;
- Користење на мали котли за загревање со најсовремени горилници и употреба на гориво со мала содржина на сулфур, користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии, или создавање можност за искористување на обновливи извори на енергија;

- Подигање на зелени зони на ниско и високо зеленило околу граничната линија на планскиот опфат;
- При планирањето и изградбата на објектите приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации;

За подобрување на квалитетот на воздухот во опфатот, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини, односно да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на евентуалното аерозагадувањето.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиите промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Мерките за намалување на влијанијата се примена на дејности со примена на современи техники и инсталации, употреба на обновливи извори на енергија, употреба на еколошки горива за превозните средства, подигање на заштитни зелени појаси во и околу кругот на опфатот.

- Мерки за намалување на бучава

Емисијата на бучава кон околната треба да биде во рамките на пропишаните гранични вредности. Прашањето за намалување на проблемите на бучавата од регионалниот пат треба да се решава со обезбедување на заштитни зелени појаси или формирање на зелени коридори.

Во склоп на подобрување на условите за работа и престој еден од битните фактори е подигањето на зелени насади во локалитетот и во неговото непосредно окружување.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

- Мерки за заштита од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што во оваа фаза нема да се воведат некои посебни мерки за заштита од вибрации.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на водите

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита. Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации се однесува на нивна монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во се према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот ќе бидат санитарните води и водите од евентуалниот процес. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште и здравјето на луѓето.

Секој субјект е должен во текот на своите активности да превзема мерки со кои ќе се спречи загадувањето на водите и да избегнува активности кои би предизвикале ризици и негативни ефекти врз животната средина.

- При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води;
- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно прекривање со вегетација. Мерките за контрола на ерозивните процеси за време на изградбата вклучуваат примена на оградувањата на нагибите.

Проектирањето и изведувањето на канализационата мрежа во опфатот да се врши според важечките прописи и стандарди за изградба на ваков вид објекти. Доколку се испуштаат отпадни води кои содржат материји што ќе го оневозможат нормалното функционирање на мрежата, потребно е да бидат подложени на претходен третман.

- Пред почетокот на било какви градежни работи неопходно е приклучување на водоводна и канализациона мрежа;
- Канализациониот систем да биде решен по сепарациски систем (да биде одвоено одведувањето на фекални и атмосферски води);
- Во фекалната канализациона мрежа да се предвиди испуштање на сите отпадни води (доколку има потреба истите да подлежат на предтретман);
- Квалитетот на отпадните води кои се испуштаат мора да одговараат според Уредбата за класификација на водите;
- Атмосферската канализациона мрежа со која ќе се собираат дождовните води да се собира и преку најблиската траса гравитационо да се одведува до реципиентот;
- Соодветно управување со отпадот;
- Правилно складирање и чување на сировини за работа;
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

Посебно за објекти ако има потреба ќе се изработат програми за контрола и обезбедување на квалитетот на соодветните производни програми за миење и санација на опремата и просторот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Ерозијата на подлогата е природен процес, кој што егзистира низ геосторијата и најголем осврт се дава на т.н. забрзана ерозија, каде што интензитетот на нормалната (геолошка) ерозија е неколку пати зголемен

поради хуманите активности. Ерозијата на почвата е означена како најзначаен, најопасен и најраширен тип на деградација на почвата и е лимитирачки фактор за одржливо користење на земјиштето. Почвата може да биде еродирана поради дејство на ветер и вода. Овој извештај не е во можност да даде детали за противверозивните и противпоројните мерки за содржината во опфатот. Деталниот обем на мерки и активности, нивната прецизна локација и површинска поставеност во просторот, ќе бидат дефинирани со основни-изведбени проекти, врз основа на детални геодетски, геотехнички и други теренски снимања и проспекции.

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- пред започнување на инвестицијата, инвеститорот да организира собирање на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;
- интегрирано управување со комуналниот отпад и негова селекција;
- изградба на канализациона мрежа и третман на водите.

За чиста и незагадена почва треба да се обезбеди поголема контрола при употребата на материјалите и сировините кои ќе се користат во прометот и работењето во објектите. Доследната примена на планските решенија од страна на инвеститорите ќе биде доволна гаранција за евентуалните влијанија (загадување и ерозија) да бидат сведени на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Во планирањето на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина. Заштитата на природата ја опфаќа и заштитата на биолошката разновидност.

Што се однесува до изработката на планот заради обезбедување на здрава животна средина ќе бидат организирани објекти согласно прописите, нормите и стандардите кои ќе придонесе за заштита на воздухот, водите, земјиштето и другите елементи на животната средина и природа, со максимална заштита на природните вредности и реткости во планскиот опфат.

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл.

На просторот којшто е предмет на изработка, нема регистрирано ниту евидентирано природно наследство.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените активности во планската документација ќе бидат во насока на зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Планската реализација со обезбедување на заштитни појаси со високо и ниско зеленило само ќе го надополни пределот во позитивна смисла. Затоа не се предвидени никакви мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за влијанијата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16) се уредуваат видовите, категориите, идентификацијата, начинот на ставање под заштита и другите инструменти за заштита и користењето на културното наследство, правата и должностите на имателите и ограничувањата на правата на сопственост на културното наследство во јавен интерес.

Во текот на реализација на предвидените површини од овој план, доколку се наиде на археолошки остатоци заради превземање на заштитни мерки, потребно е да се информираат службите надлежни за заштита на културно-историското наследство кои ќе пропишат посебни услови и режим за нивна заштита.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на лубето.

Во случај на истекување на масло од механизацијата на околното земјиште, загадената почва да биде отстранета и соодветно дислоцирана, согласно законските прописи од областа на управувањето со отпадот.

За цврстиот отпад се предвидува собирање во контејнери за отпадоци, определување на пунктови за собирање на отпадот.

- Тврдиот отпад да се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие да врши евакуација;
- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

Овие елементи ќе овозможат спречување на загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изградба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во функционалната фаза.

- Мерки за заштита и спасување

Системот за заштита и спасување се остварува преку:

- Набљудување, откривање, следење и проучување на можните опасности;
- Ублажување и спречување на настанување на можните опасности;
- Известување и предупредување за можните опасности и давање упатства за заштита, спасување и помош;
- Едукација и оспособување за заштита, спасување и помош;
- Организирање на силите за заштита и спасување и воспоставување и одржување на другите форми на подготвеност за заштита, спасување и помош;
- Самозаштита, самопомош и заемна помош;
- Мобилизација и активирање на силите и средствата за заштита и спасување;
- Одредување и изведување на заштитните мерки;
- Спасување и помош;
- Отстранување на последиците од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи, до обезбедување на основните услови за живот;
- Надзор на спроведувањето на заштитата и спасувањето;
- Давање на помош на подрачјата кои претрпеле штети од поголеми размириод природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи, а кои исказале потреба за тоа и
- Примање помош од други држави.

- Мерки за заштита од пожар

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожар, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на градбите, се пропишани согласно Правилник за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Организацијата и спроведувањето на заштитата и спасувањето од пожар, која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува со Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари („Сл. Весник на РМ“ бр. 98/05) и Правилникот за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Во однос на диспозицијата на противпожарната заштита, планскиот опфат, во случај на пожар ќе го опслужува противпожарната единица од Струмица. Во процесот на планирање потребно е да се води сметка за конфигурација на теренот, степен на загрозеност од пожари и услови кои им погодуваат на пожарите: климатско-хидролошките услови, ружата на ветрови и слично, кои имаат влијание врз загрозеност и заштита од пожари.

Заради поуспешна заштита од ваквите појави се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари.

- Мерки за заштита од природни катастри

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот. Според постојните анализи и добиените резултати за сеизмичност на месното подрачје според очекуваните дејности на земјотреси во иднина, основен степен на сеизмички итензитет во подрачјето изнесува 8° по МЦС.

Дефинирање на сеизмички хазард всушност претставува дефинирање на економско-технички критериуми за прифатливо ниво на безбеденост на градежната конструкција за различни материјали на објектите.

За да се избегне сеизмичкиот хазард потребно е градбата да се гради според параметрите и критериумите за сеизмичка градба.

Во случај на можни разурнувања било од земјотрес или од воздушен воен удар, планираното решение на уличната мрежа обезбедува:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција;
- штетите да се сведат на минимум;
- брза санација на последиците.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на кавалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот и негова селекција;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на планот и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозени потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;

- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на негативните влијанија. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе. Преку реализација на планскиот опфат доаѓа до подобрување на економските услови преку отварање на нови работни места, односно ќе се создадат услови за економско ангажирање на населението, а со самото тоа воспоставување на предуслови за одржлив економски развој.

Целта на изработка на Локалната урбанистичка планска документација е следна:

- Дефинирање на урбанистички параметри и намена, урбанизирање на планскиот опфат согласно постојната законска регулатива, усогласување на урбанистичките парцели со ажурираната состојба во рамките на предложениот опфат, при што се врши и усогласување на планирањето со најновите стандарди и нормативи за уредување на просторот.
- Планирањето во рамките на опфатот да се развива и усмерува према потребите и барањата на инвеститорот.

Со постигнување на наведените цели се добива потребна функционално-просторна организација на просторот и соодветен квалитет на живеење и користење на истиот.

Предмет на изработка на оваа ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, согласно Услови за планирање на просторот со тех.бр. Y05416 од април 2016 година, изработени од страна на Агенција за планирање на просторот на РМ.

Целта за изработка на Локалната урбанистичка планска документација на овој простор е потребата за максимално планерско искористување и усогласување со потребите на корисниците како и постојната состојба, во рамки на постојните катастарски парцели како и урбанизирање на плански опфат на дел од парцелата КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево за предметниот опфат.

Посочениот опфат и понатаму плански ќе се развива и усмерува према потребите на инвеститорот, а во согласност Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 51/05) и Законот за изменување и дополнување на Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 137/07, 91/09, 124/10, 18/11, 53/11, 144/12, 55/13 и 163/13) и Правилникот за поблиска содржина и начин на графичка обработка на урбанистичките планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 78/06) како и Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Просторот во рамките на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево, територијално припаѓа на Општината Василево со основна намена градежно земјиште.

Површината на предлог планскиот опфат ќе изнесува: 0,7019 ха.

Според анализата на постојната состојба, предметниот локалитет воглавно е не изграден, но постојат објекти со основна намена складишта. При инвентаризација на теренот, забележани се следните состојби:

- Има изградени објекти;
- Пристап до објекти и парцели е овозможен од локлен пат;
- Приклучување на електромрежа е изедено со подземен кабел;
- Сообраќајната инфраструктура не е во целост изведена.

Дел од сообраќајницата, локлен пат, кој го тангира планскиот опфат е асфалтиран, останатиот дел чека на реализација.

Од аспект на инфраструктура (водовод и канализација), констатирано е постоење на интерна водоводна инфраструктура и канализација.

Постојната телефонска мрежа е изведена со надземни телефонски водови.

Од анализата на документационата основа евидентирано е дека:

- Основната намена на третираниот простор е со намена складишта и магации. Процентот на изграденост на земјиштето дава можност за зголемување.
- Инфраструктурата е потребно да се реализира согласно планските концепти и ќе се интервенира од аспект на дооформување и осовременување на истата.

За локалната урбанистичко планска документација не се определува плански период.

Цел на ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево е уредување и организирање на просторот преку:

- Рационално користење на земјиштето;
- Одредување на плански опфат;
- Одредување на градежна парцела;
- Планирање на потребни површини за градба;
- Уредување на основна класа на намени со компатибилни класи на намени;
- Приклучок на локацијата на сообраќајната инфраструктура;
- Приклучок на локацијата со електрична енергија, комунална инфраструктура (водовод, канализација и атмосферска);
- Максимално вклопување на инфраструктурата и објектите со теренот,
- Оформување препознатлива амбиентална целина;
- Почитување и надградување на пејсажните вредности;
- Оформување културен пејсаж;
- Почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
- Вградување пропратни содржини на основната наменска употреба на земјиштето;
- Подигнување на хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;

- Вградување заштитни мерки;
- Почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;
- Предвидување мерки за заштита и спасување;
- Утврдување на параметри кои се потребни за издавање на Одобрение за градба на објектите во парцелите.

Просторниот концепт на локалитетот за изработување на ЛУПД е во согласност со основната стратешка определба на Просторниот План на Републиката со остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот на државата, како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји.

Една од основните цели на Просторниот План на Републиката се однесува на штедење, рационално користење и заштита на природните ресурси, искористување на погодностите за стопански комплекс и лоцирање на активности на простори врзани со место на одгледување или искористување.

Граница на планскиот опфат од север оди по ивица на локален пат како дел од КП 12, продолжува по северна граница на КП 71/2 и дел од КП 76/1. Потоа ја сече КП 76/1 и 76/2 одејќи на југ за да сврти на запад формирајќи ја јужната граница на опфатот, сечејќи ја КП 75. По јужната страна на КП 73/2 и КП 74 опфатот продолжува околу 50-тина метри по јужната страна на КП 12 каде врти на север до првично споменатиот пат со што го затвора опфатот.

Групи на класи на намени во планскиот опфат се:

- Г2 - лесна и незагадувачка индустрија
- компабилни класи на намена - А4, Б1, Б2, Б4, Г3, Г4.

Заради флексибилност на планот, во урбанистичките планови при одредување на намената на земјиштето како алтернативи може да се употребуваат две или повеќе меѓусебе компатибилни класи на намени во рамките на наменската зона одредена со план од повисоко ниво. Компабилните класи на намени таксативно се наведуваат за секоја градежна парцела и се усогласени со Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Под компабилни класи на намени се подразбираат две или повеќе класи на намени кои можат да егзистираат во иста градежна парцела без притоа меѓусебно да го нарушуваат функционирањето, егзистирањето и вредноста на земјиштето и градбите.

Во планска документација, корисниците на просторот претставуваат важен елемент и база за планирање на сите функции. Податоците за планираните корисници се земени од издадените Услови за планирање на просторот, изработени од страна на Агенцијата за планирање на простор.

Планиран број на корисници во опфатот ќе се определи со изработка на Архитектонско-урбанистички проект.

Испочитувана е делумно постојна поделба на катастарската парцела и интерполирана е во планот како градежна парцела.

Вредностите на урбанистичките показатели се во рамките на законските нормативи.

Висина на градба се дефинира со максимална висина до горен венец на планираните површини за градба и тоа: $H = 12,0\text{m}$.

Основните решенија на комуналната инфраструктура се засноваат на постојната и планирана состојба. Истите се изработени во согласност со постојните важечки прописи за проектирање на ваков вид на објекти, приспособени на локалните услови, односно диктирани од нив (локацијски, релјефни и условеноста од евентуално изведена инфраструктурна мрежа) и усогласени со главните проекти за истата.

Опфатот има пристап од постоечки локален стар пат Владевци-Василево, која од овој потег се приклучува на постојната улична мрежа, со вкупен габарит од 6,0 m (кововоз 2x3,0 m).

Стационарниот сообраќај се решава во склоп на парцелите согласно член 61 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/12, 126/12, 19/13, 95/13 и 37/14).

Радиуси и кривини на улична мрежа се дадени адекватно со прописите од сообраќај и се стандардни.

Обврзувачки е реализацијата на овој ЛУПД да се решава преку Архитектонско-урбанистички и Основни проекти за чија реализација ќе бидат дадени основни податоци и насоки од Ј.П. Водовод - Василево.

Со изработка на ЛУПД за локалитетот, се потврдува изработеното идејно решение и изведена столбна трафостаница од 50 kV, за намена Г2, која се наоѓа на оддалеченост од 300-400 m од опфатот на планот и е во сопственост на инвеститорот АгроМаркет Игор од Струмица.

За останатите предвидени функции едновремената снага се определува према нивната нето површина и следните критериуми:

- за стопански и деловно-административни функции 0.08 kW/m^2 .

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучоци, од првостепено значење е намената на објектот, затоа при димензионирањето на телефонската мрежа се поаѓа од принципот на секоја деловна единица и припаѓа најмалку по еден телефонски приклучок.

Поврзувањето на телефонски потрошувачи е извршено во согласност со АД Македонски телекомуникации - Струмица.

За овој плански опфат е изведена комплетна телефонска мрежа која ги задоволува потребите за подолг временски рок.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;

- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изведба на современа инфраструктура;
- Соодветен третман на отпадните води;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;
- Помошните и пратечки градежни објекти (магацински објекти за материјали, алати и други помошни објекти) кои ќе се користат во фазата на изградба, треба да бидат лоцирани на поголеми растојанија;
- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај сообраќајниците како и покрај другите инфраструктурни објекти кои можат негативно да влијаат на квалитетот на животната средина. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување.

Треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи од која се прави аспект за избор на најдобро решение за намена на локацијата заедно со нејзината економска оправданост, идеен развој, финансиски можности и заштита на животната средина.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оцена на животната средина е во вклучување на аспекти од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и лубето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ” бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04);
12. Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14 и 146/15);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ” бр. 100/05);

18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14 и 146/15);
22. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ” бр. 113/07);
23. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ” бр. 25/98; 06/00);
24. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ” бр. 25/98; измени 06/00);
25. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13);
26. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 63/06, 36/07);
27. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ” бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05 и 10/08).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апраксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/EC)
2. Директива за депонии (99/31/EC) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/EC), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
5. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
6. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклични јаглеводороди во амбиентниот воздух
7. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
8. Рамковна Директива за вода (2000/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
9. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
10. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
11. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде

отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/EC) од 22.12.2007

12. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/EEC) дополнета со Директивата (91/692/EEC и 2000/60/EC) ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/EC) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
13. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/EEC) дополнета со Директивите 81/855/EEC, 91/692/EEC, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/EC) од 22.12.2007)
14. Директива за подземни води (80/68/EEC) дополнета со Директивата 91/692/EEC
15. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/EC)
16. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/EC)

Додаток

Известувања

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина (Сл. Веснина на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 42/16), Општина Василево, на ден 14.08.2017 година, донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ ЛУПД за дел од КП 71/2 и други КО Градошорци, општина Василево, кој го донесува општина Василево потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.
2. Како органи засегнати од имплементација на планскиот документ ЛУПД за дел од КП 71/2 и други КО Градошорци, општина Василево се определуваат следните: општина Василево, Министерство за животна средина и просторно планирање, ЕВН, Министерство за транспорт и врски, Министерство за економија, Дирекција за заштита и спасување.
3. За планскиот документ ЛУПД за дел од КП 71/2 и други КО Градошорци, општина Василево, за чија изработка е одговорно ДППИИ Стан арт ДООЕЛ Куманово, а го донесува општина Василево, донесувањето на планскиот документ ЛУПД за дел од КП 71/2 и други КО Градошорци, општина Василево ќе има влијание врз животната средина.
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: влијание врз амбиенталниот воздух, влијание врз подземните и површинските води, влијание врз почвата, влијание по однос на генерирање на комунален и градежен отпад и влијание од несреќи и хаварии.
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на општина Василево на следната веб адреса/и: www.vasilevo.gov.mk

Бр. 10 - 1347/10 од 14.08.2017
Место Општина Василево

ГРАДОНАЧАЛНИК
Име и презиме
Ванчо Стојанов

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
општина Василево
Василево

Примено	06.09.2017	Број:	Прилог	Вредност
		10-1347/15		

Архивски знак:	_____
Рок на чување:	20 год.
Потпис	

Архивски бр. УП1 15-1192/2017

Дата: 23.08.2017

Општина Василево
Нас. Василево
2411 Василево
Република Македонија

Предмет: Известување
Врска: ваш бр. 10-1347/12 од 14.08.2017

Почитувани,

Во врска со Вашето барање доставено до Министерство за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1 15-1192/2017 од 16.08.2017 год. поврзано со постапка за носење на планска документација ЛУПД за дел од КП бр. 71/2 и други, КО Градошорци - Општина Василево, Ве известуваам дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр. 53/5, 81/5, 24/7, 159/8, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 и 93/13) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.
Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Изработил: Милева Тагасовска

Проверил: Сашо Апостолов

Одобрил: Неби Ререпи

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

МКД
СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2009

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул."Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Користена литература

- Просторниот план на РМ, 2004;
- Планска документација за ЛУПД за дел од КП 71/2 и други, КО Градошорци, општина Василево;
- Преглед на заштитни подрачја во РМ (2008) и Извештај на меѓународен консултант за заштитени подрачја во рамки на УНДП/ГЕФ/МЖССП проектот: Зајакнување на еколошката, институционалната и финансиската одржливост на системот на заштитени подрачја во Македонија;
- Национална стратегија за одржлив развој, 2009;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008
- Национална стратегија за механизмот за чист развој за првиот период на обврски според протоколот од Кјото 2008-2012, 2007;
- Втор Национален Еколошки акционен план на РМ, 2006
- Национална стратегија за биолошка разновидност, 2004;
- Стратегија за управување со отпад во РМ 2008-2020;
- Национална транспортна стратегија за патниот превоз, 2008;
- Стратегија за демографски развој на РМ 2008-2015;
- Национална програма за усвојување на правото на ЕУ (НППА II, 2007);
- Национална стратегија за мониторинг на животната средина, 2004;
- Стратегија за управување со животната средина, 2005;
- Стратегија за подигање на јавната свест во животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005;
- Национален здравствено-еколошки акционен план (НЗЕАП), 1999;
- Рамковна директива за вода (2000/60/EC);
- Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/EC);
- Рамковна директива за отпад (2006/12/EC);
- Рамковна директива за бучава (2002/49/EC);
- Директива за оценка на влијанието врз животната средина (85/537/EEC);
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/EC);
- ЕУ Шестиот Акционен План за животна средина (2001/42/EC);
- Достапни искуства и практики.